

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.09.2013
RT I, 02.07.2013, 3

Välja kuulutanud
Vabariigi President
20.06.2013 otsus nr 290

Välismaalaste seaduse ja isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 13.06.2013

§ 1. Välismaalaste seaduse muutmine

Välismaalaste seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 9 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „ülalpidamine” tekstiosaga „, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti”;
- 2) paragrahvi 41 lõike 1 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;
- 3) paragrahvi 60 lõiked 4 ja 5 tunnistatakse kehtetuks;
- 4) seadust täiendatakse §-dega 62¹ ja 62² järgmises sõnastuses:

„§ 62¹. Viisa andmine seoses välismaalase lühiajalise Eestis töötamisega

- (1) Kui välismaalane taotleb viisat lühiajaliseks Eestis töötamiseks, peab tema lühiajaline Eestis töötamine olema eelnevalt Politsei- ja Piirivalveametis registreeritud.
- (2) Kui välismaalasele antakse viisa lühiajaliseks Eestis töötamiseks, siis võib välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, anda viisa samadel tingimustel kui nimetatud välismaalasele.
- (3) Kui välismaalase lühiajaline Eestis töötamine on registreeritud ja tal on ajutiseks Eestis viibimiseks seaduslik alus, siis võib välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, anda lühiajalise või pikaajalise viisa.

§ 62². Viisa andmine seoses välismaalase Eestisse õppima asumisega

- (1) Eestisse õppima asumiseks võib välismaalasele anda lühiajalise või pikaajalise viisa.
- (2) Seoses Eestisse õppima asumisega võib viisa anda välismaalasele, kes on õppeasutusse vastu võetud.
- (3) Kui välismaalasele, kes on vastu võetud õppeasutuse magistri- või doktoriõppesse või käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud bakalaureuseõppesse, antakse viisa seoses Eestisse õppima asumisega, siis võib välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, anda viisa samadel tingimustel kui nimetatud välismaalasele.
- (4) Kui välismaalane on vastu võetud õppeasutuse magistri- või doktoriõppesse või käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud bakalaureuseõppesse ja tal on Eestis viibimiseks seaduslik alus, siis võib välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, anda lühiajalise või pikaajalise viisa.
- (5) Viisa välismaalasele Eestisse õppima asumiseks bakalaureuseõppes võib anda, kui välismaalane asub õppima rahvusvahelise koostööprogrammi raames või riikidevahelise lepingu või kõrgkooli väliskoostöölepingu alusel või kui välismaalasele on määratud Eesti riigi poolt rahastatav või rahvusvaheliselt tunnustatud stipendium.”;

5)paragrahvi 101 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Haridus- ja teadusminister kehtestab määrusega:

1) Euroopa Liidu liikmesriigis elavate ning kooliekskursioonil osalevate kolmandate riikide kodakondsusega õpilaste nimekirja vormi ning selle täitmise korra ja kasutamise juhendi;

2) käesoleva seaduse § 62²lõikes 5 nimetatud Eesti riigi poolt rahastatava või rahvusvaheliselt tunnustatud stipendiumide, riikidevaheliste lepingute või kõrgkoolide väliskoostöölepingute või rahvusvaheliste koostööprogrammide loetelu või neile esitatavad nõuded.”;

6)paragrahvi 106 lõigetest 1 ja 2 jäetakse välja sõnad „tööloata ja”;

7)paragrahvi 106 lõike 1 punktis 10 asendatakse sõna „ja” semikooloniga;

8)paragrahvi 106 lõiget 1 täiendatakse punktiga 12 järgmises sõnastuses:

„12) töötamine tippspetsialistina, kui välismaalasel on selles valdkonnas töötamiseks erialane ettevalmistus.”;

9)paragrahvi 106 täiendatakse lõigetega 3–6 järgmises sõnastuses:

„(3) Tippspetsialist käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 12 tähenduses on mis tahes valdkonnas erialast ettevalmistust omav välismaalane, kellele Eestis registreeritud tööandja kohustub maksma erialase töö eest tasu, mille suurus on vähemalt võrdne Statistikaameti poolt viimati avaldatud Eesti aasta keskmise brutokuupalga ja koefitsiendi 2 korrutisega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 12 nimetatud alusel võib lühiajalise töötamise registreerida, kui äriühing, kuhu välismaalane tööle asub, on olnud Eestis registreeritud vähemalt 12 kuud ja täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:

1) äriühingul on vähemalt 65 000 eurot kapitali, mis on investeeritud äritegevusse Eestis;

2) äriühingu müügitulu on vähemalt 200 000 eurot aastas;

3) äriühingus töötavate isikute eest igakuiselt Eestis makstud sotsiaalmaks on vähemalt võrdne viiekordse Eesti aasta keskmise brutokuupalga suuruse tasu korral Eestis igakuiselt makstava sotsiaalmaksuga.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 12 nimetatud alusel võib lühiajalise töötamise registreerida, kui äriühing, kuhu välismaalane tööle asub, on olnud Eestis registreeritud vähem kui 12 kuud ja alustab tegevust riigi või erainvesteeringu toel, olles saanud investeeringu või laenu riigilt või Finantsinspektsiooni tegevusloaga erafondivalitsejalt või toetuse mõnest riiklikust toetusmeest.

(6) Käesolevas paragrahvis nimetatud äriühingu poolt äritegevusse investeeritud kapitali hulka loetakse ettevõtte omakapital, allutatud laen ja arvele võetud põhivara suurus.”;

10)paragrahvi 107 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „punktides 8–11” tekstiosaga „lõike 1 punktides 8–11”;

11)paragrahvi 107 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Tööandja on kohustatud maksma käesoleva seaduse § 106 lõike 1 punktis 12 nimetatud juhul välismaalasele, kelle lühiajaline Eestis töötamine on registreeritud, tasu, mille suurus on vähemalt võrdne Statistikaameti poolt viimati avaldatud tööandja põhitegevusala aasta keskmise brutokuupalgaga, kuid mitte väiksem kui Statistikaameti poolt viimati avaldatud Eesti aasta keskmise palga ja koefitsiendi 2 korrutis.”;

12)seadust täiendatakse §-ga 107¹ järgmises sõnastuses:

„§ 107¹. Lühiajalise Eestis töötamise registreerimise õiguslik tähendus

(1) Käesoleva seaduse § 106 lõike 1 punktides 2, 3 ja 12 nimetatud juhul võib välismaalane Eestis tööle asuda alates samast kalendripäevast, kui tööandja on välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerinud Politsei- ja Piirivalveametis.

(2) Käesoleva seaduse § 106 lõike 1 punktides 1 ja 4–11 nimetatud juhul võib välismaalane Eestis tööle asuda alates samast kalendripäevast, kui Politsei- ja Piirivalveamet on teinud otsuse välismaalase lühiajalise töötamise registreerimise kohta.”;

13)paragrahvi 108 senine tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Kui käesoleva seaduse § 106 lõike 1 punktis 2, 3 või 12 nimetatud tingimus lühiajalise Eestis töötamise registreerimiseks ei ole täidetud, tunnistab Politsei- ja Piirivalveamet lühiajalise Eestis töötamise registreerimisest keeldumise asemel välismaalase lühiajalise töötamise registreerimise kehtetuks käesoleva seaduse § 109 sätestatu kohaselt.”;

14)paragrahvi 110 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva seaduse § 106 lõikes 5 nimetatud erafondivalitsejale esitatavad nõuded või erafondivalitsejate loetelu kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister määrusega.”;

15)paragrahvi 110 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Lühiajaliseks Eestis töötamiseks antav viisa vormistatakse lühiajalise või pikaajalise viisana.”;

16)paragrahvi 115 punktis 9 asendatakse sõna „ja” semikooloniga;

17)paragrahvi 115 täiendatakse punktidega 11 ja 12 järgmises sõnastuses:

„11) välismaalane, kellele on antud elamisluba õppimiseks, kui ta taotleb elamisluba mis tahes alusel;
12) välismaalane, kellele on antud elamisluba käesoleva paragrahvi punktis 2 või 3 nimetatud alusel, kui ta taotleb elamisluba mis tahes alusel.”;

18)3. peatüki 1. jao 1. jaotise 1. alljaotist täiendatakse §-ga 121¹ järgmises sõnastuses:

„§ 121¹. Välismaalase suunamine osalema kohanemisprogrammis

Politsei- ja Piirivalveamet suunab välismaalase, kellele on antud elamisluba või kelle elamisluba on pikendatud, osalema kohanemisprogrammis.”;

19)paragrahvi 125 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui välismaalane on võtnud kohustuse Eesti Vabariigist lahkuda, saanud rahvusvahelise abiprogrammi kaudu elamislinna välismaal või saanud Eestist lahkumiseks toetust, võib talle erandina anda tähtajalise elamisloa, kui ta taotleb seda elama asumiseks lähedase sugulase juurde käesoleva seaduse § 150 lõike 1 punktis 3 sätestatud alusel.”;

20)paragrahvi 137 lõikes 3 asendatakse sõna „doktoriõppes” sõnadega „magistri- või doktoriõppes”;

21)paragrahvi 137 lõike 3 punktis 6 asendatakse sõna „ja” semikooloniga;

22)paragrahvi 137 lõiget 3 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) käesoleva seaduse § 181 lõike 2 punkti 3 alusel tippspetsialistina, kui välismaalasel on selles valdkonnas töötamiseks erialane ettevalmistus.”;

23)paragrahvi 137 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuet abikaasa eelneva vähemalt kaheaastase Eestis elamise kohta ei kohaldata, kui abikaasa, kelle juurde elama asumiseks elamisluba antakse, on saanud elamisloa õppimiseks bakalaureuseõppes rahvusvahelise koostööprogrammi raames või riikidevahelise lepingu või kõrgkooli väliskoostöölepingu alusel või kui talle on määratud Eesti riigi poolt rahastatav või rahvusvaheliselt tunnustatud stipendium.”;

24)paragrahvi 162 punktis 4 asendatakse sõna „või” semikooloniga;

25)paragrahvi 162 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) õppimiseks välislepingu alusel asutatud õppeasutuses.”;

26)paragrahvi 162 senine tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Tähtajaline elamisluba õppimiseks antakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õppeasutuse õppekava täiskoormusega läbimiseks.”;

27)paragrahv 167 tunnistatakse kehtetuks;

28)seadust täiendatakse §-ga 168¹ järgmises sõnastuses:

„§ 168¹. Legaalse sissetuleku nõude erisus

Õppimiseks elamisloa andmise, selle omamise ja pikendamise tingimuseks oleva piisava legaalse sissetuleku nõude võib täita ka käesoleva seaduse §-s 9 nimetatuta sissetulekuga.”;

29)paragrahvi 170 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Õppimiseks antud tähtajalise elamisloa pikendamisel viimaseks õppeaastaks võib elamisluba pikendada kauemaks kui üheks aastaks, kuid mitte kauemaks kui kuueks kuuks pärast õpingute lõpetamist.”;

30)paragrahvi 173 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Õppimiseks antud tähtajaline elamisluba tunnistatakse kehtetuks, kui välismaalane on jätnud täitmata õppekava õppimiseks antava elamisloa omamiseks nõutavas ulatuses, katkestanud õppimise või on jätnud olulisel määral täitmata käesolevast või muust seadusest tuleneva kohustuse.”;

31)paragrahvi 175 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Välismaalane, kellele on antud elamisluba õppimiseks, võib Eestis töötada selleks eraldi luba omamata tingimusel, et tema töötamine ei takista õppimist.”;

32)paragrahvi 177 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tähtajalise elamisloa töötamiseks võib anda välismaalasele töötamiseks Eestis registreeritud tööandja juures töökohal, mille täitmiseks välismaalasega on Eesti Töötukassa andnud loa, sest töökohta ei ole võimalik täita töökohale esitatavatele kvalifikatsiooni- ja kutsenõuetele vastava Eesti kodaniku, Euroopa Liidu kodaniku ega Eestis elamisloa alusel elava välismaalasega ning töökoha täitmine välismaalasega on põhjendatud tööturu olukorda arvestades ning Eesti Töötukassa andmetele tuginedes.”;

33)paragrahvi 177 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

34)paragrahvi 178 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Tööandja on kohustatud maksma välismaalasele, kellele on antud elamisluba töötamiseks käesoleva seaduse § 181 lõike 2 punkti 3 alusel, tasu, mille suurus on vähemalt võrdne Statistikaameti poolt viimati avaldatud Eesti aasta keskmise brutokuupalga ja koefitsiendi 2 korrutisega.

(1²) Välismaalase suhtes, kes on omandanud Eestis kõrghariduse bakalaureuse-, magistri- või doktoriõppes, ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõiget 1 ja 1¹ nimetatud tasu määra.”;

35)paragrahvi 181 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) välismaalasel on välislepingust tulenev õigus töötada Eestis ilma selleks eraldi luba omamata.”;

36)paragrahvi 181 lõike 1 punktis 9 asendatakse sõna „ja” semikooloniga;

37)paragrahvi 181 lõiget 1 täiendatakse punktiga 11 järgmises sõnastuses:

„11) välismaalane on omandanud Eestis bakalaureuse-, magistri- või doktoriõppes kõrghariduse.”;

38)paragrahvi 181 lõiget 2 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) tippspetsialistina, kui välismaalasel on selleks erialane ettevalmistus.”;

39)paragrahvi 181 täiendatakse lõigetega 4–7 järgmises sõnastuses:

„(4) Tippspetsialist käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 3 tähenduses on mis tahes valdkonnas erialast ettevalmistust omav välismaalane, kellele Eestis registreeritud tööandja kohustub maksma erialase töö eest tasu, mille suurus on vähemalt võrdne Statistikaameti poolt viimati avaldatud Eesti aasta keskmise brutokuupalga ja koefitsiendi 2 korrutisega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud alusel võib elamisloa töötamiseks anda, kui äriühing, kuhu välismaalane tööle asub, on olnud Eestis registreeritud vähemalt 12 kuud ja täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:

1) äriühingul on vähemalt 65 000 eurot kapitali, mis on investeeritud äritegevusse Eestis;

2) äriühingu müügitulu on vähemalt 200 000 eurot aastas;

3) äriühingus töötavate isikute eest igakuiselt Eestis makstud sotsiaalmaks on vähemalt võrdne viiekordse Eesti aasta keskmise brutokuupalga suuruse tasu korral Eestis igakuiselt makstava sotsiaalmaksuga.

(6) Käesolevas paragrahvis nimetatud äriühingu poolt äritegevusse investeeritud kapitali hulka loetakse ettevõtte omakapital, allutatud laen ja arvele võetud põhivara suurus.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud alusel võib elamisloa töötamiseks anda, kui äriühing, kuhu välismaalane tööle asub, on olnud Eestis registreeritud vähem kui 12 kuud ja alustab tegevust riigi või erainvesteeringu toel, olles saanud investeeringu või laenu riigilt või Finantsinspektsiooni tegevusloaga erafondivalitsejalt või toetuse mõnest riiklikust toetusmeetmest.”;

40)paragrahvi 181²lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Välismaalane, kes on saanud elamisloa töötamiseks, võib samaaegselt töötada mitme tööandja juures, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi ning järgides töötamiseks antud elamisloas kindlaks määratud tingimusi.

(2) Kui töötamiseks antud elamisluba omav välismaalane asub tööle teise tööandja juurde, kohaldatakse teise tööandja juures tööle asumisele ja töötamisele Eesti Töötukassa loa ja makstava tasu nõuet, kui need nõuded oleks ette nähtud vastavatel tingimustel elamisloa töötamiseks andmiseks.”;

41)paragrahvi 181²täiendatakse lõigetega 3–5 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui välismaalasel on elamisluba töötamiseks ja see tööandja, kelle juures töötamiseks on välismaalasele elamisluba antud, on kohustatud maksma talle käesoleva seaduse §-s 178 sätestatud tasu, siis ei ole nimetatud tasu maksmise kohustust teisel tööandjal ka juhul, kui see oleks elamisloa töötamiseks andmise tingimuseks.

(4) Välismaalane, kes asub tööle teise tööandja juurde, peab enne selle tööandja juurde tööle asumist teavitama Politsei- ja Piirivalveametit.

(5) Välismaalane, kellel on kehtiv elamisluba käesoleva seaduse § 181 lõike 1 punktides 1–8 nimetatud tingimustel, võib asuda tööle teise tööandja juurde ilma käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teavitamiskohustust täitmata.”;

42)paragrahvi 185 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „tingimustel” tekstiosaga „, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti”;

43)paragrahvi 188 senine tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud elamisloas kindlaks määratud töötamise tingimuse muutmiseks ei peeta seda, kui käesoleva seaduse § 181 lõike 1 punktides 5 ja 6 sätestatud juhul muudetakse elamisloa kehtivusajal välismaalase ametikohta sama tööandja juures.”;

44)paragrahvi 189 senine tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud elamisloas kindlaks määratud töötamise tingimuse muutmiseks ei peeta seda, kui käesoleva seaduse § 181 lõike 1 punktides 5 ja 6 sätestatud juhul muudetakse elamisloa kehtivusajal välismaalase ametikohta sama tööandja juures.”;

45)paragrahvi 192 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud investeringu suuruse nõuet ei kohaldata, kui äriühing on olnud Eestis registreeritud vähem kui 12 kuud ja alustab tegevust riigi või erainvesteeringu toel, olles saanud investeeringu või laenu riigilt või Finantsinspektsiooni tegevusloaga erafondivalitsejalt või toetuse mõnest riiklikust toetusmeetmest.”;

46)paragrahvi 200 tekstist jäetakse välja tekstiosa „ja talle ei anta Eestis töötamiseks tööloa”;

47)paragrahvis 204 ja § 226 lõikes 1 asendatakse sõnad „kaaluka avaliku huvi korral” sõnadega „kriminaalmenetluses osalemiseks”;

48)paragrahvi 213 lõikest 2 jäetakse välja sõnad „ja tööloa”;

49)paragrahvi 216 lõike 1 punktid 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) Eesti kodaniku abikaasa, alaealine laps ja täisealine laps, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema;
2) eestlane;”;

50)paragrahvi 216 lõike 1 punktid 8 ja 9 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„8) välismaalane, kes on riigi kodanik, kellega on sõlmitud leping viisavaba liikumise kohta või kelle suhtes on viisanõudest loobutud;
9) Ameerika Ühendriikide või Jaapani kodanik;”;

51)paragrahvi 216 lõike 1 punkt 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„12) käesoleva lõike punktis 11 nimetatud välismaalase Euroopa Liidu liikmesriigi elamislooma omav abikaasa või Euroopa Liidu liikmesriigi elamislooma omav alaealine laps või täisealine laps, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, kui perekond on loodud liikmesriigis, kes andis välismaalasele pikaajalise elaniku elamisloa;”;

52)paragrahvi 216 lõiget 1 täiendatakse punktidega 21–25 järgmises sõnastuses:

„21) välismaalane, kes taotleb elamislooma ettevõtluseks ja kelle ettevõtte vastab käesoleva seaduse § 192 lõikes 2¹ sätestatud alustava ettevõtte tingimustele;
22) välismaalane, kelle lühiajaline Eestis töötamine on registreeritud;
23) välismaalane, kes taotleb elamislooma töötamiseks käesoleva seaduse § 181 lõike 1 punkti 5 või 6 või § 181 lõike 2 punkti 3 alusel;
24) välismaalane, kes taotleb elamislooma õppimiseks bakalaureuseõppes ja kes asub õppima rahvusvahelise koostööprogrammi raames või riikidevahelise lepingu või kõrgkooli väliskoostöölepingu alusel või kellele on määratud Eesti riigi poolt rahastatav või rahvusvaheliselt tunnustatud stipendium;
25) käesoleva lõike punktides 2, 8, 9, 14 ja 20–24 nimetatud välismaalase abikaasa, alaealine laps ja täisealine laps, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema.”;

53)seadust täiendatakse §-ga 223¹ järgmises sõnastuses:

„§ 223¹. Välismaalaste kohanemisprogramm

(1) Kohanemisprogrammi välismaalastele, kellele on elamislooma antud või kelle elamislooma on pikendatud, kehtestab siseminister määrusega.

(2) Siseminister võib kohanemisprogrammis sätestatud ülesande täitmiseks sõlmida sõltuvalt ülesande olemusest tsiviilõigusliku või halduslepingu halduskoostöö seaduses sätestatud korras.”;

54)paragrahvi 224 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab määrusega käesoleva seaduse § 181 lõikes 7 ja § 192 lõikes 2¹ nimetatud erafondivalitsejale esitatavad nõuded või erafondivalitsejate loetelu.

(1²) Haridus- ja teadusminister kehtestab määrusega käesoleva seaduse § 137 lõikes 3¹ ja § 216 lõike 1 punktis 24 nimetatud Eesti riigi poolt rahastatavate või rahvusvaheliselt tunnustatud stipendiumide, riikidevaheliste lepingute või kõrgkoolide väliskoostöölepingute või rahvusvaheliste koostööprogrammide loetelu või neile esitatavad nõuded.”;

55)paragrahvi 228 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Politsei- ja Piirivalveamet võib avalikul veebilehel võimaldada kontrollida elamislooma ja elamisõiguse kehtivust, avaldamata seejuures välismaalase isikuandmeid.”;

56)paragrahvi 231 lõike 2 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

57)paragrahvi 231 lõikes 3 asendatakse sõna „tõeluba” sõnadega „eraldi luba”;

58)paragrahvi 232 täiendatakse lõikega 2² järgmises sõnastuses:

„(2²) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud tingimuse täitmisel arvatakse vahetult enne pikaajalise elaniku elamislooma taotluse esitamisele eelneva Eestis püsivalt elamise aja hulka vahetult enne rahvusvahelise kaitse saamisele eelnenu varjupaigataotlejana elamise aeg ja rahvusvahelise kaitse saajana Eestis püsivalt elatud aeg.”;

59)paragrahvi 237 lõike 2 punktid 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„2) välismaalane on saanud tähtajalise elamislooma kaaluka avaliku huvi korral;
3) välismaalane ei vasta käesolevas seaduses sätestatud pikaajalise elaniku elamislooma andmise tingimustele;”;

60)paragrahvi 237 lõike 2 punktis 2 asendatakse sõna „või” semikooloniga;

61)paragrahvi 237 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) välismaalasel on enne pikaajalise elaniku elamislooma taotluse suhtes otsuse tegemist kehtiv tähtajaline elamislooma välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse alusel ja tema suhtes ilmneb nimetatud seaduses sätestatud välismaalase pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi lõppemise või kehtetuks tunnistamise alus.”;

62)paragrahvi 241 lõike 1 punktid 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„2) välismaalane kujutab endast ohtu avalikule korrale ja riigi julgeolekule;
3) välismaalast on karistatud Eestis riigivastase tahtliku kuriteo eest ja tema karistus ei ole kustunud;”;

63)paragrahvi 241 lõike 1 punktis 2 asendatakse sõna „või” semikooloniga;

64)paragrahvi 241 lõiget 1 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) välismaalasel on olnud vahetult enne pikaajalise elaniku elamisloa taotlemist kehtiv tähtajaline elamisluba välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse alusel ja tema suhtes ilmneb nimetatud seaduses sätestatud välismaalase pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi lõppemise või kehtetuks tunnistamise alus.”;

65)paragrahvid 260–269 tunnistatakse kehtetuks;

66)paragrahvi 279 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tähtajalise elamisloa taotluse, tähtajalise elamisloa pikendamise taotluse, pikaajalise elaniku elamisloa taotluse ja pikaajalise elaniku elamisloa taastamise taotluse esitamisel taotleja daktüloskopeeritakse.”;

67)paragrahvi 287 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Õppeasutus on kohustatud teavitama Politsei- ja Piirivalveametit õppimiseks tähtajalise elamisloa saanud välismaalase ettenähtud ajal õppetööle mitteamisest, õppekava mittetäitmisest õppimiseks antud elamisloa omamiseks nõutavas ulatuses, õppeasutusest eksmatrikuleerimisest, õpingute lõpetamisest või katkestamisest või välismaalasega praktikalepingu sõlmimisest või sõlmitud praktikalepingu lõpetamisest.”;

68)paragrahvi 293 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „tööloa andmise ja selle pikendamise.”;

69)seadust täiendatakse §-dega 309⁵ ja 309⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 309⁵. Enne 2013. aasta 20. maid pikaajalise elaniku elamisloa saanud välismaalane, kes omas eelnevalt Eestis pagulaste seaduse või välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse alusel antud elamisluba

(1) Kui välismaalane omas Eestis pagulaste seaduse või välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse alusel antud elamisluba ja ta on saanud enne 2013. aasta 20. maid pikaajalise elaniku elamisloa, loetakse tema pikaajalise elaniku elamisluba alates nimetatud kuupäevast käesoleva seaduse § 231 lõike 1 alusel antud pikaajalise elaniku elamisloaks.

(2) Välismaalase taotlusel antakse talle elamisloakaart, mis tõendab pikaajalise elaniku elamisloa saamist eelnevalt rahvusvahelise kaitse saanud isikuna.

§ 309⁶. Enne 2013. aasta 1. septembrit väljaantud tööload ja esitatud tööloa taotlused

(1) Enne 2013. aasta 1. septembrit väljaantud tööloa kaotab õigusliku tähenduse välismaalase Eestis töötamise õiguse või selle puudumise suhtes alates 2013. aasta 1. septembrist.

(2) Enne 2013. aasta 1. septembrit esitatud ja menetluses olevad tööloa taotlused jätab Politsei- ja Piirivalveamet läbi vaatamata.”

§ 2. Isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmine

Isikut tõendavate dokumentide seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 11⁵ lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Alla 6-aastast isikut ei daktüloskopeerita kolmanda riigi kodaniku elamisloa ja elamisõiguse taotluse esitamisel ning elamisloakaardi taotlemisel ja tema suhtes ei kohaldata biomeetriliste andmetega dokumendi taotlemisel isikliku ilmumise nõuet.”;

2)paragrahvi 11⁵ täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Alla 12-aastast isikut ei daktüloskopeerita reisidokumendi taotluse esitamisel ja tema suhtes ei kohaldata biomeetriliste andmetega reisidokumendi taotlemisel isikliku ilmumise nõuet.”;

3)paragrahvi 11⁵lõikes 8 asendatakse tekstiosa „käesoleva paragrahvi lõikes 7” tekstiosaga „käesoleva paragrahvi lõigetes 7 ja 7¹”;

4)paragrahvi 17 lõikest 2 ja § 18 lõikest 4 jäetakse välja tekstiosa „, tööloa”;

5)seadust täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses:

„¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 444/2009, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2252/2004 liikmesriikide väljastatud passide ja reisidokumentide turvaelementide ja biomeetria standardite kohta (ELT L 142, 06.06.2009, lk 1–4).”

§ 3. Mereteenistuse seaduse muutmise

Mereteenistuse seaduse § 10 punktis 6 asendatakse sõnad „elamis- või tööluba” sõnaga „elamisluba”.

§ 4. Riigilõivuseaduse muutmise

Riigilõivuseaduse § 257⁵tunnistatakse kehtetuks.

§ 5. Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse muutmise

Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)seaduse 2. peatüki 3. jao pealkirjast jäetakse välja sõnad „ja tööluba”;

2)paragrahvis 45 asendatakse sõna „tööloata” sõnadega „selleks eraldi luba omamata”;

3)seaduse 3. peatüki 2. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„**Ajutise kaitse menetlus ja elamisluba**”;

4)paragrahvi 61 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„**Töötamine**”.

§ 6. Äriseadustiku muutmise

Äriseadustikus tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 63¹lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui vähemalt poolte osaühingu, aktsiaseltsi või filiaali juhatuse liikmete elukoht ei ole Eestis, mõnes teises Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsi Konföderatsioonis, peab osaühing, aktsiaselts või välismaa äriühing nimetama käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud isiku.”;

2)paragrahvi 385 lõike 1 kolmas lause tunnistatakse kehtetuks.

§ 7. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2013. aasta 1. septembril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punkt 4 välismaalaste seaduse § 62²lõike 5 osas, punkt 5, punkt 52 välismaalaste seaduse § 216 lõike 1 punkti 24 osas ja punkt 54 välismaalaste seaduse § 224 lõike 1²osas jõustuvad 2014. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punktid 47 ja 60 jõustuvad 2015. aasta 1. jaanuaril.

(4) Käesoleva seaduse § 1 punktid 56, 58, 59, 61, 62, 64 ja 69, § 2 punktid 1–3 ja 5 ning § 6 jõustuvad üldises korras.

Ene Ergma
Riigikogu esimees